

Reactie op internetconsultatie terrorismeverheerlijking

Ik verzoek U dringend af te zien van het strafbaar stellen van terrorismeverheerlijking.

Een cruciaal verschil tussen democratische en -autoritaire regimes is dat in een democratie burgers het recht hebben zicht te verzetten tegen voorgenomen of zelfs tegen vastgesteld regeringsbeleid. Dat hoort bij de checks and balances die een zorgvuldig democratisch beleidsproces kenmerken.

Autoritaire regimes hebben de neiging om alle verzet tegen hun beleid als terrorisme te benoemen. Zo noemden de nazi's het verzet tegen hun rassenpolitiek, Poetin het verzet tegen zijn oorlog, Xi het verzet tegen de onderdrukking van de Oeigoeren en Trump iedereen die het niet eens is met zijn Gazabeleid. Wil de Nederlandse regering zich in dat rijtje plaatsen?

Zolang de democratie bestaat is er discussie over de middelen waarmee burgers zich mogen verzetten tegen regeringsbeleid. Activisten hebben daarbij vaak bewust de wet overtreden in het besef dat ze gearresteerd en veroordeeld kunnen worden, onder de noemer van burgerlijke ongehoorzaamheid. Denk hierbij aan het bewust negeren door Rosa Parks van de segregatie in bussen in het Zuiden van de VS. Was de organisatie die haar daarbij steunde (de NAACP) daarmee een terroristische organisatie (zoals de Zuidelijke staten beweerden) en zou het in Nederland ondersteunen van haar strijd daarmee volgens de voorgestelde wet strafbaar zijn?

Het is te begrijpen dat organisaties die geweld gebruiken tegen een regering vaak als terroristisch worden benoemd. Toch is ook hierbij sprake van een gecompliceerd mijnenveld. Zie deze voorbeelden.

Het Nederlandse verzet heeft in de Tweede Wereldoorlog geweld gebruikt tegen de Duitse bezetter. Zou U het Nederlandse verzet nu willen omschrijven als terroristen?

De Indonesische onafhankelijkheidsbeweging heeft in haar strijd tegen het koloniale verzet geweld gebruikt. Noemt U het daarmee een terroristische organisatie en zou het ondersteunen van hun strijd door Nederlanders volgens de voorgestelde wet strafbaar zijn?

Het apartheidsregime werd wereldwijd veroordeeld. Het ANC heeft geweld gebruikt in haar strijd tegen dit regime. Die strijd werd door veel Nederlanders ondersteund, zoals door premier Den Uyl. Zou hij volgens de voorgestelde wet strafbaar zijn geweest?

Er is veel te zeggen over het streven van de Koerden naar een onafhankelijke staat. Bij dat streven hebben ze ongetwijfeld geweld gebruikt. Het is daarom begrijpelijk dat de betrokken regeringen ze hebben bestempeld als terroristische organisatie. Maar draagt het iets bij aan de lastige discussie over hoe om te gaan met separatistische bewegingen als wij dat label overnemen en mensen die de Koerden ondersteunen met gevangenisstraf dreigen?

Er woedt ook een buitengewoon ingewikkelde discussie over het ontstaan van de staat Israël. Desalniettemin bestaat er brede steun voor de opvatting dat de Palestijnen daarbij zeer slecht zijn behandeld en dat voor hen de vestiging van de staat Israël te vergelijken is met de inval van de Duitsers in Nederland en die van Poetin in Oekraïne. Is het zinvol om de mensen die Hamas steunen te bestempelen als terrorismeverheerlijkers als daarmee een volwassen discussie over dit moeilijke probleem feitelijk onmogelijk wordt gemaakt?

Naar mijn mening holt de voorgestelde wetgeving de Nederlandse democratie uit doordat ze een zorgvuldige discussie over lastige onderwerpen onnodig moeilijker maakt en daarmee de broodnodige mondiale dialoog over die vraagstukken.

In punt 1 wordt daarbij nog de restrictie toegepast dat het zich beperkt tot misdrijven waar een levenslange gevangenisstraf op staat. Het niet anders dan dat wij op die manier de wetten in de betreffende autoritaire staten volgen. Die hebben de neiging om steeds vaker levenslange gevangenisstraffen op te leggen.

Maar de punten 2 en 3 zijn veel algemener geformuleerd. Hier wordt het verspreiden van propaganda voor elk terroristisch misdrijf dan wel steun aan elke terroristische organisatie strafbaar gesteld. De regering maakt zich hiermee tot voetknecht van alle autoritaire staten die alles waaraan zij het label terrorisme plakken in ons Nederlandse strafrecht strafbaar maken.

In de Nederlandse grondwet staat dat de Nederlandse regering de taak heeft de internationale rechtsorde te ondersteunen. Maar met dit voorstel bevordert zij juist de groei van de autocratie. Dat vind ik onacceptabel.

Chris Peeters
Nijmegen